

2. Каримов И.А. Узбекистан на пороге XXI века угрозы безопасности, условия и гарантии прогресса. – Т.: «Узбекистон», 1997. – 218 с.

3. Бюджетный кодекс Республики Узбекистан // Собрание законодательства Республики Узбекистан, 2013 г., № 52-І; 2014 г., № 36, ст. 452; 2015 г., № 52, ст. 645

4. Mattessich R. The beginning of Accounting and Accounting Thought.- N.Y. 2000.

5. Финансовое право. Учебник. / Отв. ред. Н.И. Химичева. 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрист, 2002.

6. Студеникина М.С. Государственный контроль в сфере управления. – М., 1974.

7. Бровкина Н.Д. Основы финансового контроля. – М., 2007.

Р.Тлавбердиев,

Ўзбекистон Республикаси Президенти
хузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги
институты етакчи илмий ходими

ТАДБИРКОРЛИК ВА ҲЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИ БИЛАН БОҒЛИҚ ЖИНОЯТЛАР УЧУН ЖАВОБГАРЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ

Аннотация: мақолада муаллиф томонидан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексидаги тадбиркорлик ва ҳўжалик фаолияти билан боғлиқ жиноятлар учун жавобгарликни такомиллаштириш масалалари таҳлил қилинган. Шунингдек, жиноий қонунчилиқни таҳлил қилиниши натижасида мамлакатнинг жиноят-ҳуқуқий сиёсати ўрганилиб, унинг келажақдаги истиқболлар юзасидан айрим тақлифлар келтирилган.

Калит сўзлар: жиноят қонуни, жазо, тадбиркорлик ва ҳўжалик фаолияти билан боғлиқ жиноятлар, депенализация.

Аннотация: в данной статье автором проводится анализ Уголовного кодекса Республики Узбекистан, в котором анализируется вопросы совершенствования уголовной ответственности за преступления в сфере хозяйственной и предпринимательской деятельности. А также в результате исследования приведены несколько направлений перспективы дальнейшего развития в сфере либерализации.

Ключевые слова: уголовный закон, наказание, преступления в сфере хозяйственной и предпринимательской деятельности, депенализация.

Annotation: in this article the author conducted an analysis of the Criminal Code, which examines criminal responsibility for crimes in the sphere of economic and business activities. And as a result of the research are a few areas the prospects of further development of the criminal policy of liberalization of punishment.

Keywords: criminal law, punishment, liberalization, criminal responsibility for crimes in the sphere of economic and business activities, de penalization.

Демократик ислохотларни чуқурлаштириш шароитида суд-ҳуқуқ тизимини либераллаштириш асносида соҳага оид ҳуқуқий асослар, жумладан, жиноят ва жиноят процессуал қонунчилик замон талаблари асосида такомиллаштирилмоқда. Шунингдек, тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий кафолатлари яратилиши билан бирга уни амалда таъминлашнинг самарали механизми яратилди.

Ўтган давр мобайнида одил судлов тамойилларини ривожлантириш, судда иш юритишни ва ишларни кўриб чиқишни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш, айниқса, тадбиркорлик ва ҳўжалик фаолияти билан боғлиқ жиноятлар учун жавобгарликни такомиллаштириш муҳим аҳамият касб этди. Бу йўлда демократик бозор ислохотларини ва иқтисодиётни либераллаштиришни янада чуқурлаштиришда ҳам қатор ислохотлар амалга оширилмоқда. Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишни янада такомиллаштириш борасидаги ислохотларнинг изчил давоми сифатида хусусий мулк ҳуқуқини мустаҳкамлаш, унинг дахлсизлиги ва ишончли ҳуқуқий ҳимоясини, кичик бизнес ва хусусий

тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 15 майда қабул қилинган «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони[1] ҳамда ушбу фармонда белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, 2015 йил 20 августда «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишни янада кучайтиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни [2] қабул қилинди.

Мазкур Қонун қабул қилиниши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, Хўжалик-процессуал, Фуқаролик, Солиқ, Меҳнат кодексларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Шу жумладан, Жиноят кодексининг қатор моддаларига киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар порахўрликка оид жиноят ишларини юритиш, мазкур турдаги жиноятларни квалификация қилиш масалалари ҳамда улар учун жазо тайинлашда алоҳида аҳамият касб этади.

Жумладан, ушбу Қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига «Тадбиркорлик фаолиятига тўсиқлик қилиш, қонунга хилоф равишда аралашуш билан боғлиқ жиноятлар ҳамда хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига тажовуз қиладиган бошқа жиноятлар» номли XIII¹ боб киритилди[3]. Мазкур бобда Ушбу бобда назорат қилувчи, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ҳамда бошқа давлат органининг ва давлат ташкилотининг, банк муассасалари ва кредит ташкилотларининг мансабдор шахслари ва хизматчилари, шунингдек, тадбиркорлик ва хўжалик юритувчи субъектлар ҳамда нодавлат тижорат ташкилотининг ёки бошқа нодавлат ташкилотининг мансабдор шахслари томонидан тадбиркорлик фаолиятига тўсиқлик қилиш, қонунга хилоф равишда аралашуш билан боғлиқ ҳамда хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига тажовуз қиладиган бошқа жиноятлар содир этганлик учун жавобгарлик белгиланган.

Жумладан, назорат қилувчи, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ҳамда бошқа давлат органининг ва давлат ташкилотининг мансабдор шахси ёки хизматчиси томонидан хусусий мулкдорларнинг ҳуқуқларини бузиш йўли билан уларга зарар етказиш, яъни мулк ҳуқуқини қонунга хилоф равишда чеклаш ва (ёки) ундан маҳрум этиш, хусусий мулкка тажовуз қилиш, номақбулликни олдиндан аён бўлган шартларни мулкдорга мажбуран қабул қилдириш, шу жумладан мол-мулкни ёки мулккий ҳуқуқларни топширишни асоссиз равишда талаб қилиш, шунингдек талон-торож аломатлари мавжуд бўлмаган тақдирда мулкдорнинг мулкни олиб қўйиш ёхуд уни ўз мол-мулкига бўлган ҳуқуқидан воз кечишга мажбурлаганлик учун (192¹-модда), тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини текширишнинг ва молия-хўжалик фаолиятини тафтиш қилишнинг белгиланган тартибини бузиш, худди шунингдек тадбиркорлик субъектлари фаолиятини қонунга хилоф равишда текшириш ташаббуси билан чиқиш ва (ёки) ўтказганлик учун (192²-модда), тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини ва (ёки)

уларнинг банклардаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни қонунга хилоф равишда тўхтатиб турганлик учун (192³-модда), назорат қилувчи, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ҳамда бошқа давлат органининг ва давлат ташкилотининг мансабдор шахси ёки хизматчиси томонидан тадбиркорлик субъектларини пул маблағларини ҳамда бошқа моддий қимматликларни ажратиш билан боғлиқ ҳомийликка ва бошқа тадбирларга мажбурий жалб этганлик учун (192⁴-модда), лицензия ва рухсат этиш хусусиятига эга бошқа ҳужжатларни беришнинг белгиланган тартиби ҳамда муддатларини бузиш, шу жумладан лицензияларнинг ва рухсат бериш тартиб-таомилларининг янги турларини қонунга хилоф равишда жорий этганлик учун (192⁵-модда) жиноий жавобгарлик белгиланди.

Банк муассасалари ва кредит ташкилотлари мансабдор шахслари ва хизматчилари томонидан тадбиркорлик субъектларига имтиёзлар ва преференцияларни қўллашни ғайриқонуний равишда рад этиш, қўлламаслик ёки қўллашга тўсиқлик қилганлик (192⁶-модда), хўжалик юритувчи субъектларга ва бошқа ташкилотларга пул маблағлари, яъни, иш ҳақи, нафақалар, стипендиялар ва уларга тенглаштирилган ўзга тўловларни тўлаш учун пул маблағлари беришни банкнинг мансабдор шахси ёки хизматчиси томонидан асоссиз равишда кечиктирганлик (192⁷-модда), қонун ҳужжатларида назарда тутилмаган ҳолларда тадбиркорлик субъектларининг ҳисобварақларида пул маблағлари мавжудлиги тўғрисидаги ахборотни қонунга хилоф равишда талаб қилиб олганлик (192⁸-модда) учун жиноий жавобгарликка мустаҳкамланган.

Тадбиркорлик ва хўжалик юритувчи субъектлар ҳамда нодавлат тижорат ташкилотининг ёки бошқа нодавлат ташкилотининг мансабдор шахслари томонидан нодавлат тижорат ташкилотининг ёки бошқа нодавлат ташкилотининг мансабдор шахсига мазкур мансабдор шахснинг ўз ваколатларидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни уни пора эвазига ўзига оғдириб олаётган шахс манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига қонунга хилоф эканлигини била туриб, моддий қимматликлар бериш ёки уни мулккий манфаатдор этиш, шунингдек, нодавлат тижорат ташкилоти ёки бошқа нодавлат ташкилоти мансабдор шахсининг ўз ваколатларидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни уни пора эвазига ўзига оғдириб олаётган шахс манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига қонунга хилоф эканлигини била туриб, моддий қимматликлар олиш ёки мулккий манфаатдор бўлганлик учун (192⁹-модда), нодавлат тижорат ташкилотининг ёки бошқа нодавлат ташкилотининг хизматчисига мазкур хизматчининг ўз ваколатларидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни уни пора эвазига ўзига оғдириб олаётган шахс манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига қонунга хилоф эканлигини била туриб, моддий қимматликлар бериш ёки уни мулккий манфаатдор этиш, худди шунингдек, нодавлат тижорат ташкилоти ёки бошқа нодавлат ташкилоти хизматчисининг ўз ваколатларидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни уни пора эвазига ўзига оғдириб олаётган шахс манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига қонунга

хилоф эканлигини била туриб, моддий қимматликлар олиши ёки мулкый манфаатдор бўлганлик учун (192¹⁰-модда), мансаб ваколатларини суиистеъмол қилиш, яъни нодавлат тижорат ташкилоти ёки бошқа нодавлат ташкилоти мансабдор шахсининг ўз мансаб ваколатларидан қасддан фойдаланиши фуқароларнинг ҳуқуқларига ёки қонун билан қўриқланадиган манфаатларига ёхуд давлат ёки жамоат манфаатларига кўп миқдорда зарар ёхуд жиддий зиён етказилишига сабаб бўлса (192¹¹-модда) бундай жиноий қилмишларни содир этганлик учун жавобгарлик муқаррарлиги қафолатланган.

Тадбиркорлик ва ҳўжалик фаолияти билан боғлиқ жиноятлар учун жавобгарликини такомиллаштиришга қаратилган ислохотлар замирида ушбу турдаги жиноятларни содир этган шахсларга қатъий чоралар қўриш, шунингдек, жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳамда тадбиркорлик субъектларининг суд ҳимоясига бўлган ҳуқуқлари самарали таъминланишига эришиш, мазкур шахсларнинг бузилган ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ўз вақтида тиклаш имкониятини яратиш орқали жамиятда қонун устуворлиги ҳамда ижтимоий адолатни мустаҳкамлаш мақсади ётади.

Бугунги кунда бозор ислохотларини чуқурлаштириш ва иқтисодийтни либераллаштириш шароитида тадбиркорлик субъектлари фаолиятининг ҳуқуқий асосини янада такомиллаштириш, уларга кенг имкониятлар яратиш, қўлай инвестиция муҳитини шакллантириш орқали уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишни таъминлаш ҳам долзарб аҳамият касб этади.

Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишни янада такомиллаштириш, тадбиркорлик ва ҳўжалик фаолияти билан боғлиқ жиноятлар учун жавобгарликини такомиллаштиришнинг мантикий давоми сифатида тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлама ҳимоя қилишга ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга қаратилган 2016 йил 5 октябрда қабул қилинган «Тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлама ҳимоя қилишга ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПФ-4848-сонли Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони[4] қабул қилиниши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, Ҳўжалик-процессуал, Фуқаролик, Солиқ, Меҳнат кодексларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш назарда тутилди. Унга кўра кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кенг эркинлик бериш, уларнинг фаолиятига давлат органларининг аралашувини тубдан қисқартиш, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олди олинишини таъминлаш, уларнинг профилактикаси самарадорлигини ошириш ва ҳуқуқбузарликларга йўл қўймаслик тадбиркорлик фаолиятини янада ривожлантириш соҳасида давлат сиёсатининг муҳим устувор йўналиши ва давлат органларининг биринчи даражали вазифаси эканлиги алоҳида таъкидланади.

Шунингдек, давлат органлари, энг аввало, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат қилувчи органлар зиммасига ушбу Фармонда назарда тутилган талаблар ҳамда тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари устуворлиги тамойилининг сўзсиз амалга оширилиши, шунингдек, уларнинг

вазифа ва ваколатларининг танқидий таҳлили асосида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, профилактика қилиш ҳамда уларга йўл қўймаслик борасидаги чора-тадбирларни такомиллаштириш билан боғлиқ устувор вазифалар юкланди.

Бундан ташқари, назорат қилувчи, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва бошқа давлат органларининг тадбиркорлик фаолиятига қонунга хилоф равишда аралашганлик ва тўсқинлик қилганлик, уларнинг фаолиятини асоссиз тўхтатиб қўйганлик учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги масаласини ҳал этишда айбдор шахсларга нисбатан нафақат интизомий, маъмурий ёки жиноий жавобгарлик чораларини қўллаш, балки тадбиркорлик субъектларига етказилган зарарнинг ҳам ундирилиши лозимлиги кўрсатиб ўтилган.

Қайд этиш лозимки, мазкур Фармонга мувофиқ 2017 йилнинг 1 январидан бошлаб тадбиркорлик субъектларини режадан ташқари текширишларнинг барча турлари, қолаверса, тадбиркорлик субъектлари фаолиятини, шу жумладан, жиноят ишлари доирасидаги муқобил текширишларнинг барча турлари бекор қилинади.

Бундан ташқари тадбиркорлик фаолияти субъектлари томонидан биринчи марта содир этилган ҳуқуқбузарликлар қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда ихтиёрий равишда бартараф этган ва етказилган моддий зарарни қоплаган тақдирда, инсоннинг соғлиғи ва ҳаётига зарар етказилган ҳолатлар мавжуд бўлмаган ҳолларда, маъмурий ва жиноий жавобгарликдан, жарималар ва молиявий санкциялар (пенядан ташқари) қўлланилишидан озод этилиши, худди шунингдек, ноқонуний тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ ҳуқуқбузарликларни биринчи марта содир этган шахслар ҳуқуқбузарлик аниқланган кундан эътиборан бир ой муддатда етказилган зарарнинг ўрнини ихтиёрий равишда қоплаган, тадбиркорлик субъекти сифатида рўйхатдан ўтган ва рухсат этувчи зарур ҳужжатларни расмийлаштирган тақдирда маъмурий ва жиноий жавобгарликдан озод этилиши билан боғлиқ рағбатлантирувчи нормалар киритилиши назарда тутилган. Тадбиркорлик ва ҳўжалик фаолияти билан боғлиқ жиноятлар содир этилганлиги учун тадбиркорлик субъектларига нисбатан тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқидан маҳрум қилиш тарзидаги муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш жазосининг қўлланилмаслиги тадбиркорлик субъектларига қўлланиладиган жиноий жазоларнинг либераллаштирилишини англатади.

Эндиликда тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида давлат сиёсатини шакллантириш ва амалга оширишда, тадбиркорлик субъектларининг фаолияти текширилаётганда иштирок этиш ва уларни ҳуқуқий қўллаб-қувватлаш каби қатор ваколатларга эга Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил институтининг ташкил этилиши ҳам тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишнинг янги босқичини бошлаб беради.

Шуни алоҳида қайд этиш жоизки, тадбиркорлик субъектлари ва уларнинг ходимларига нисбатан назорат қилувчи органлар томонидан маъмурий жазоларни қўллаш борасидаги функция ва ваколатларини босқичма-босқич суд органларига

С.Содиқов

Ўзбекистон Республикаси Олий суди консультанти

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖИНОЯТ ПРОЦЕССУАЛ ҚОНУНЧИЛИГИДА «ХАБЕАС КОРПУС» ИНСТИТУТИ ВА УНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Аннотация: мақолада муаллиф томонидан Ўзбекистон Республикаси жиноят процессуал қонунчилигида «Хабеас корпус» институти ва уни такомиллаштириш истиқболлари таҳлил қилинган. Шунингдек, мақолада жиноят процессуал қонунчилигида «Хабеас корпус» институтини такомиллаштириш юзасидан таклифлар келтирилган.

Калит сўзлар: жиноят қонуни, жазо, либераллаштириш, «Хабеас корпус» институти.

Аннотация: в данной статье автором проводится анализ институт «Хабеас корпуса» в уголовно-процессуальном законодательстве Республики Узбекистан и перспективы его развития. В частности в статье приведены несколько предложений по развитию институт «Хабеас корпуса» в уголовно-процессуальном законодательстве Республики Узбекистан.

Ключевые слова: уголовный закон, наказание, либерализация, институт «Хабеас корпуса».

Annotation: in this article the author conducted an analysis of development of institute "Habeas corpus" in the criminal procedure legislation of Uzbekistan. In particular, as a result of the research are a few areas the prospects of further development of the criminal policy of liberalization of punishment.

Keywords: criminal law, punishment, liberalization, institute "Habeas corpus".

Дастлабки тергов ва суриштирув жараёнида фуқароларнинг процессуал ҳуқуқларига риоя этилиши устидан суд назоратини кучайтиришга қаратилган ислохотлар жиноий ишларни кўриб чиқишда қонунийлик, адолатни таъминлашнинг ушбу самарали механизмини изчил ривожлантирган ҳолда, «Хабеас корпус» институтини қўллаш доираси кенгайтириш тамойилига риоя қилинган ҳолда амалга оширилмоқда.

Шу жиҳатдан, суд-ҳуқуқ ислохотларини янада чуқурлаштиришнинг туб мақсади фуқаролар шахсий эркинлиги кафолатлари ҳаққоний амалга оширилиши учун барча зарур шарт-шароитларни яратишдан иборатлигини таъкидлаш лозим.

2008 йил 1 январдан Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини судларга ўтказиш тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқи суднинг ваколатига ўтказилиши тарихий воқеа бўлди. Шунингдек, қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши жиноят содир этганликда айбланаётганларга судгача бўлган тергов босқичида мазкур эҳтиёт чорасини қўллашда суд ҳимояси ҳуқуқини таъминлашга асос бўлди.

«Хабеас корпус» институтининг жорий этилиши, яъни 2008 йилдан эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқи прокурордан судга ўтказилиши жиноят-процессуал қонунчилик ривожиди принципиал қадам бўлди. Унинг натижасида суд

ўтказилиши ҳамда иқтисодий жиноятлар содир этиш, шунингдек, тадбиркорлик субъектлари фаолиятига ноқонуний аралашш оқибатида етказилган зарарни аниқлашнинг асосланган ягона мезонлари ва асосларини ишлаб чиқиш тадбиркорларнинг фаолиятларини текширишнинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш ва уларга нисбатан юритилаётган жиноий ва маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишда жиноят, жиноят-процессуал ва маъмурий жавобгарликка оид қонун ҳужжатларини либераллаштириш йўлида амалга оширилмоқда.

Тадбиркорлик субъектларининг давлат органларига бўлган ишончини ошириш, коррупция тусидаги ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва профилактика қилиш ҳамда коррупцияга қарши курашишнинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш, давлат ва бизнеснинг ўзаро ҳамкорлигидаги маъмурий тўсиқларни бартараф этиш, давлат ресурсларидан фойдаланишнинг очиклиги ва шаффофлигини таъминлаш мақсадида «Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида», «Маъмурий тартиб-таомиллар тўғрисида», «Давлат харидлари тўғрисида», «Давлат-хусусий шериклик тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари қабул қилиш, шунингдек, тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини текширишнинг тартиби ва шартларини аниқлаштириш мақсадида «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида»ги қонунга, Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш муҳим аҳамият касб этади.

Хулоса қилиб айтганда, суд-ҳуқуқ ислохотларининг ҳозирги босқичида амалга оширилаётган ислохотлар замирида мамлакат иқтисодиётини барқарор ривожлантиришнинг асосий омили сифатида тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш йўлидаги маъмурий ғовлар ва сунъий тўсиқларни бартараф этиш юзасидан Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президентини томонидан белгиланган йўлнинг узвийлиги ва изчиллигини таъминлаш имконини беради. Қолаверса, тадбиркорлик субъектларининг суд ҳимоясига бўлган ҳуқуқлари самарали таъминланишига эришиш, мазкур шахсларнинг бузилган ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ўз вақтида тиклаш имкониятини яратиш орқали жамиятда қонун устуворлиги ҳамда ижтимоий адолатни мустаҳкамлаш мақсади ётади.

Адабиётлар рўйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 20-сон, 251-модда.
2. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 33-сон, 439-модда.
3. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й., 17-сон, 173-модда, 39-сон, 457-модда.
4. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й., 40-сон, 467-модда.